

OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVNE DEMOGRAFIJE U 2018.
BASIC INDICATORS OF BUSINESS DEMOGRAPHY, 2018

Ovo Priopćenje daje pregled sljedećih osnovnih pokazatelja poslovne demografije: broj aktivnih poduzeća¹⁾, broj rođenja poduzeća, broj smrti poduzeća te stopa preživljavanja poduzeća od jedne do pet godina nakon godine rođenja.

Statistika poslovne demografije poduzeća obuhvaća poduzeća iz područja od B do S Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.). Skupina djelatnosti K 64.2 – Djelatnosti holding društava i područje O – Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje isključeni su iz obuhvata.

Prema privremenim rezultatima u 2018. bilo je aktivno ukupno 170 278 poduzeća koja su zapošljavala 1 132 225 osoba.

Rast broja aktivnih poduzeća zabilježen je u većini djelatnosti s izraženijim rastom u područjima Prijevoz i skladištenje (područje H), Informacije i komunikacije (područje J) te Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (područje N).

Najveći pad broja aktivnih poduzeća zabilježen je u području Ostale uslužne djelatnosti (područje S) te Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (područje K).

Budući da u podacima nisu obuhvaćene fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, a pritom su obveznici poreza na dohodak koji se utvrđuje u paušalnom iznosu, nakon porezne reforme u 2017. povećan je broj jedinica koje su izašle iz obuhvata poslovne demografije zbog prelaska na paušalno oporezivanje, osobito u uslužnim djelatnostima u kojima je veći udio obrtnika i slobodnih zanimanja.

Broj rođenja poduzeća i dalje raste u 2018. Znatn porast broja rođenja poduzeća zabilježen je u područjima Rudarstvo i vađenje (područje B), Prijevoz i skladištenje (područje H), Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (područje E), kao i Građevinarstvo (područje F).

U odnosu na prethodnu godinu znatniji pad broja rođenja poduzeća zabilježen je u područjima Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (područje D) i Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (područje K).

Stopa petogodišnjeg preživljavanja poduzeća koja su rođena u 2013. te su i u 2018. bila aktivna jest 52%.

U usporedbi s 2015. i 2016. ukupan broj smrti poduzeća u 2017. opada. Najveći pad broja smrti poduzeća zabilježen je u područjima Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (područje Q) i Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (područje E). Najveći rast broja smrti poduzeća zabilježen je u područjima Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (područje D) i Poslovanje nekretninama (područje L).

This First Release gives an overview of basic business demography indicators: changes in the number of active enterprises¹⁾, enterprise births and deaths as well as the percentage of enterprise survivals in the period from one to five years from the year of birth.

Enterprises monitored by business demography statistics are classified in the sections B to S of the National Classification of Activities – NKD 2007. with the exception of group K 64.2 – Activities of holding companies and section O – Public administration and defence; compulsory social security.

According to the provisional results in 2018, there was a total of 170 278 active enterprises employing 1 132 225 persons.

An increase in the number of active enterprises was recorded in the majority of activity sections, notably in sections Transportation and storage (section H), Information and communication (section J) and Administrative and support service activities (section N).

A decrease in the number of active enterprises was recorded in section Other service activities (section S) and Financial and insurance activities (section K).

Since data do not include natural persons involved in independent activities who are the taxpayers of the lump-sum income tax, after the tax reform in 2017, the number of units excluded from the scope of business demography increased due to the switch to lump-sum taxation, especially in service activities, where a significant number of crafts and free lances is present.

The number of enterprise births continued to grow in 2018. A significant increase in the number of enterprise births was recorded in sections Mining and quarrying (section B), Transportation and storage (section H), Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (section E), as well as Construction (section F).

Compared to the previous year, a significant decline in the number of enterprise births was recorded in sections Electricity, gas, steam and air conditioning supply (section D) and Financial and insurance activities (section K).

The five-year survival rate of enterprises born in 2013 and still active in 2018 was 52%.

Compared to 2015 and 2016, the total number of enterprise deaths in 2017 declined. The largest decrease in the number of enterprise deaths was recorded in sections Human health and social work activities (section Q) and Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (section E). The largest increase in the number of enterprise deaths was recorded in sections Electricity, gas, steam and air conditioning supply (section D) and Real estate activities (section L).

1) Poduzećem se smatra pravna ili fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost.

1) An enterprise is a natural person or a legal entity that performs an economic activity independently.

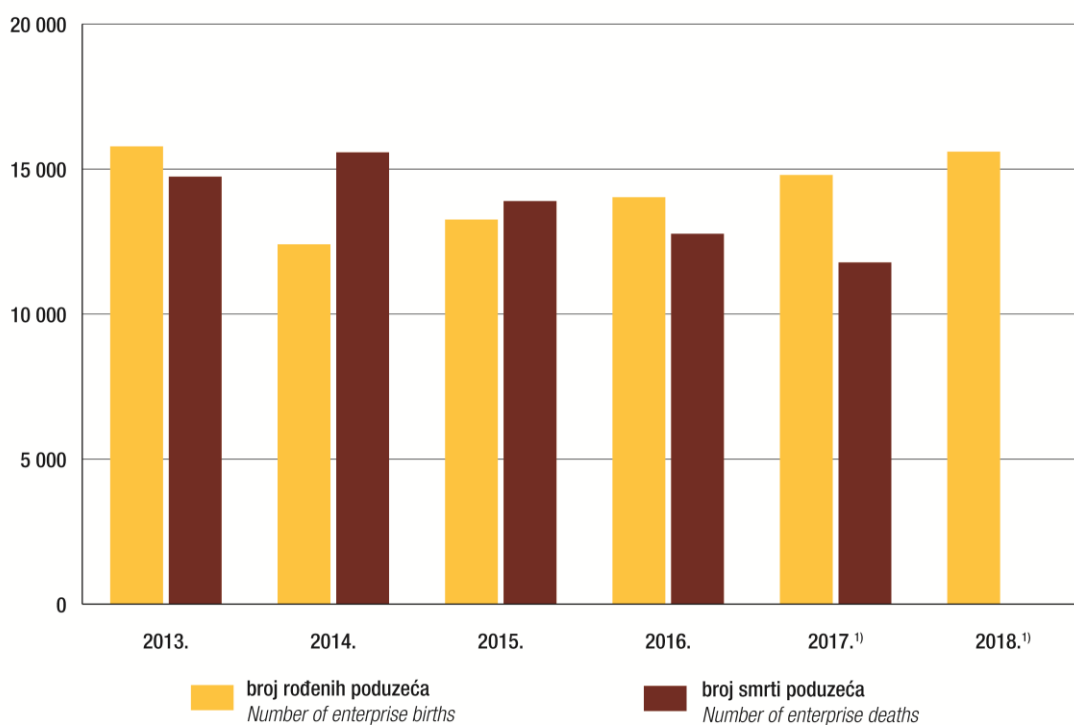
1. BROJ PODUZEĆA PREMA STATUSU AKTIVNOSTI
NUMBER OF ENTERPRISES, BY ACTIVITY STATUS

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018. ¹⁾	
Broj aktivnih poduzeća	160 716	162 032	161 754	163 109	168 168	170 278	<i>Number of active enterprises</i>
Broj rođenja poduzeća	15 780	12 401	13 258	14 026	14 792	15 597	<i>Number of enterprise births</i>
Broj smrti poduzeća	14 737	15 573	13 893	12 768	11 776 ¹⁾	...	<i>Number of enterprise deaths</i>

1) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

1) *Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.*

G-1. BROJ PODUZEĆA PREMA STATUSU AKTIVNOSTI, 2013. – 2018.
NUMBER OF ENTERPRISES, BY ACTIVITY STATUS, 2013 – 2018

1) Privremeni podaci. Konačni podaci za broj rođenih poduzeća u 2018. i broj smrti poduzeća u 2017. bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

1) *Provisional data. Final data for the number of enterprise births for 2018 and the number of enterprise deaths for 2017, will be published in the database on 3 July 2020.*

2. BROJ AKTIVNIH PODUZEĆA I BROJ ZAPOSLENIH PREMA NKD-u 2007.

NUMBER OF ACTIVE ENTERPRISES AND NUMBER OF PERSONS EMPLOYED, ACCORDING TO NKD 2007.

	2016.		2017.		2018. ¹⁾	
	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed
Ukupno Total	163 109	1 093 565	168 168	1 126 928	170 278	1 132 225
B Rudarstvo i vađenje Mining and quarrying	228	4 209	223	4 020	232	4 041
C Prerađivačka industrija Manufacturing	19 475	264 183	19 539	268 726	19 768	268 304
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija Electricity, gas, steam and air conditioning supply	670	15 076	681	15 218	645	14 292
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	837	23 741	815	24 450	817	29 893
F Građevinarstvo Construction	17 598	98 850	17 994	102 462	18 823	105 286
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	36 620	228 232	35 567	228 341	35 205	232 130
H Prijevoz i skladištenje Transportation and storage	8 372	83 153	8 606	84 484	9 262	81 051
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane Accommodation and food service activities	19 913	100 269	19 911	105 607	20 585	104 565
J Informacije i komunikacije Information and communication	6 642	39 936	6 891	42 364	7 399	45 128
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (bez 64.2) Financial and insurance activities (without 64.2)	1 150	39 843	1 199	38 935	1 112	38 206
L Poslovanje nekretninama Real estate activities	4 585	11 611	4 796	12 838	5 062	12 346
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti Professional, scientific and technical activities	24 170	73 552	25 449	75 418	26 317	75 297
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti Administrative and support service activities	6 921	50 900	7 447	56 832	7 872	57 332
P Obrazovanje Education	1 627	8 591	1 747	8 744	1 785	9 204
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi Human health and social work activities	5 499	21 625	6 552	24 612	6 446	25 299
R Umjetnost, zabava i rekreacija Arts, entertainment and recreation	1 967	12 527	2 234	13 154	2 142	13 752
S Ostale uslužne djelatnosti Other service activities	6 835	17 267	8 517	20 723	6 806	16 099

1) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

1) Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.

3. BROJ ROĐENJA PODUZEĆA I BROJ ZAPOSLENIH PREMA NKD-u 2007.
NUMBER OF ENTERPRISE BIRTHS AND PERSONS EMPLOYED, ACCORDING TO NKD 2007.

	2016.		2017.		2018. ¹⁾	
	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed
Ukupno Total	14 026	28 804	14 792	30 427	15 597	27 464
B Rudarstvo i vađenje Mining and quarrying	11	37	3	3	11	6
C Prerađivačka industrija Manufacturing	1 172	3 285	1 170	3 421	1 243	3 012
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija Electricity, gas, steam and air conditioning supply	77	136	51	68	29	21
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	43	126	39	71	48	53
F Građevinarstvo Construction	1 544	3 226	1 564	3 572	1 876	3 528
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	3 025	5 895	2 658	4 793	2 639	4 284
H Prijevoz i skladištenje Transportation and storage	684	1 274	770	1 287	1 121	1 511
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane Accommodation and food service activities	2 314	5 608	2 590	7 878	2 820	8 675
J Informacije i komunikacije Information and communication	668	1 055	702	1 244	841	783
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (bez 64.2) Financial and insurance activities (without 64.2)	115	488	88	166	51	51
L Poslovanje nekretninama Real estate activities	525	745	456	642	529	237
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti Professional, scientific and technical activities	1 777	2 743	2 224	3 109	2 134	1 832
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti Administrative and support service activities	901	1 994	1 043	1 788	975	1 496
P Obrazovanje Education	147	231	152	233	156	224
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi Human health and social work activities	134	289	233	468	248	702
R Umjetnost, zabava i rekreacija Arts, entertainment and recreation	252	520	277	346	283	195
S Ostale uslužne djelatnosti Other service activities	637	1 152	772	1 338	593	854

1) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

1) Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.

4. STOPA PREŽIVLJAVANJA¹⁾ PODUZEĆA ROĐENIH OD 2013. DO 2017.
SURVIVAL RATE¹⁾ OF ENTERPRISES BORN FROM 2013 TO 2017

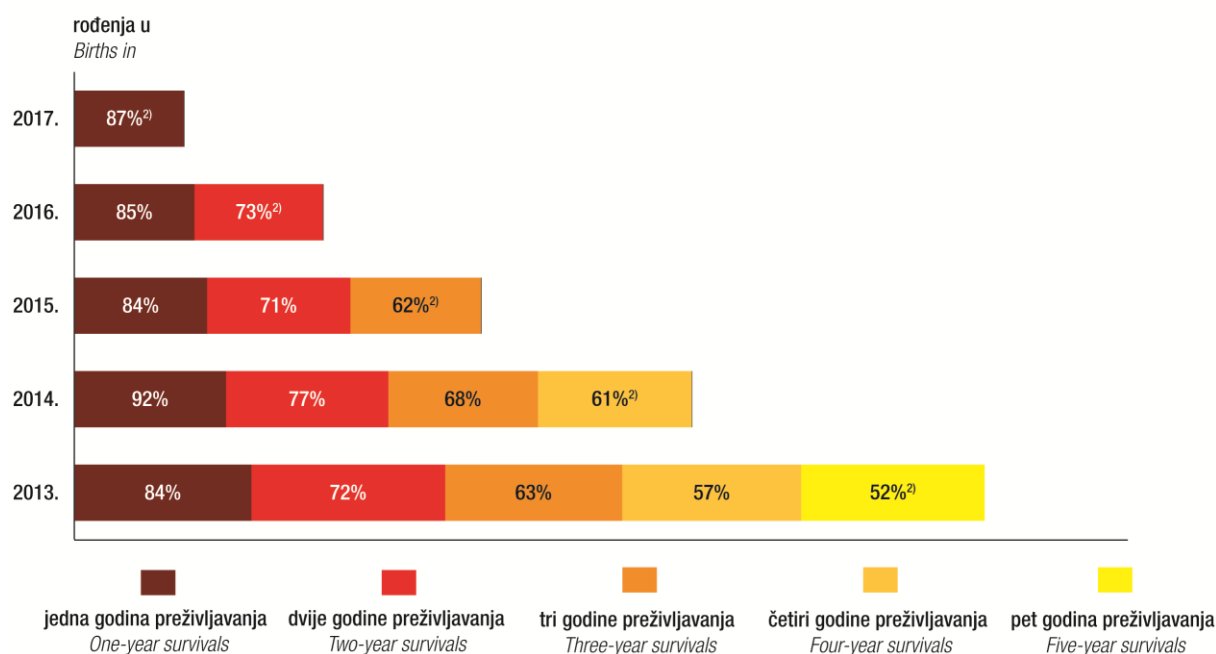
%

	Rođenja u Births in				
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Jedna godina preživljavanja One-year survivals	84	92	84	85	87 ²⁾
Dvije godine preživljavanja Two-year survivals	72	77	71	73 ²⁾	...
Tri godine preživljavanja Three-year survivals	63	68	62 ²⁾
Četiri godine preživljavanja Four-year survivals	57	61 ²⁾
Pet godina preživljavanja Five-year survivals	52 ²⁾

- 1) Stopa preživljavanja pokazuje koliko je poduzeća nastavilo neprekinutu aktivnost nakon godine rođenja izraženo u postotku.
 2) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

- 1) Survival rate represents the percentage of enterprises that were constantly active after the year of birth.
 2) Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.

G-2. STOPA PREŽIVLJAVANJA¹⁾ PODUZEĆA ROĐENIH OD 2013. DO 2017.
SURVIVAL RATE¹⁾ OF ENTERPRISES BORN FROM 2013 TO 2017

- 1) Stopa preživljavanja pokazuje koliko je poduzeća nastavilo neprekinutu aktivnost nakon godine rođenja izraženo u postotku.

- 2) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

- 1) Survival rate represents the percentage of enterprises that were constantly active after the year of birth.

- 2) Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.

5. BROJ SMRTI PODUZEĆA I BROJ ZAPOSLENIH PREMA NKD-u 2007.

NUMBER OF ENTERPRISE DEATHS AND PERSONS EMPLOYED, ACCORDING TO NKD 2007.

	2015.		2016.		2017. ¹⁾	
	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed	broj poduzeća Number of enterprises	broj zaposlenih Number of persons employed
Ukupno <i>Total</i>	13 893	22 021	12 768	19 954	11 776	16 782
B Rudarstvo i vađenje <i>Mining and quarrying</i>	19	21	13	32	13	14
C Prerađivačka industrija <i>Manufacturing</i>	1 456	2 608	1 259	2 488	1 089	1 901
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	42	48	45	48	91	102
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	56	76	65	147	40	49
F Građevinarstvo <i>Construction</i>	1 814	3 045	1 379	1 893	1 391	2 009
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	3 713	5 458	3 424	4 841	2 806	3 815
H Prijevoz i skladištenje <i>Transportation and storage</i>	673	1 162	536	813	462	599
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane <i>Accommodation and food service activities</i>	2 440	4 355	2 253	4 266	1 871	3 651
J Informacije i komunikacije <i>Information and communication</i>	464	618	454	524	425	541
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (bez 64.2) <i>Financial and insurance activities (without 64.2)</i>	49	52	61	460	65	56
L Poslovanje nekretninama <i>Real estate activities</i>	311	626	415	541	705	729
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1 351	1 739	1 395	1 704	1 335	1 534
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti <i>Administrative and support service activities</i>	542	837	559	816	536	702
P Obrazovanje <i>Education</i>	65	94	84	114	94	80
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi <i>Human health and social work activities</i>	174	300	189	384	77	94
R Umjetnost, zabava i rekreacija <i>Arts, entertainment and recreation</i>	188	239	215	253	249	135
S Ostale uslužne djelatnosti <i>Other service activities</i>	536	743	422	630	527	771

1) Privremeni podaci. Konačni podaci bit će objavljeni u bazi podataka 3. srpnja 2020.

1) Provisional data. Final data will be published in the database on 3 July 2020.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci poslovne demografije pripremljeni su u skladu s metodologijom Eurostata i OECD-a.

Izvor podataka

Statistika poslovne demografije poduzeća temelji se na podacima Statističkoga poslovnog registra (SPR-a) Državnog zavoda za statistiku.

Jedinice promatranja

Jedinica promatranja koja se koristi za statistiku poslovne demografije jest poduzeće – pravna ili fizička osoba. Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se šifra NKD-a 2007. prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira SPR Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno ako se to ne može sa sigurnošću utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih.

Obuhvat

Podaci poslovne demografije odnose se na poduzeća registrirana u SPR-u koja su razvrstana u područja od B do S NKD-a 2007., s iznimkom djelatnosti holding poduzeća – K 64.2 i područja O.

Definicije i objašnjenja

Poduzećem u statističkom smislu smatramo pravne i fizičke osobe koje samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost (obrti i slobodna zanimanja).

Broj aktivnih poduzeća jest broj pravnih i fizičkih osoba registriranih u Statističkome poslovnom registru koje su bile aktivne barem dio izvještajne godine.

Aktivna poduzeća jesu poduzeća koja su u izvještajnoj godini ostvarivala promet i/ili zapošljavala radnike (zaposlene osobe).

Broj zaposlenih osoba jest ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući vlasnike koji rade, ortake koji redovito rade u poduzeću, neplaćene obiteljske radnike i volontere) i izračunava se kao godišnji prosjek.

Populacija poduzeća koja su započela aktivnost (rođenja) obuhvaća poduzeća koja su započela ekonomsku aktivnost u izvještajnoj godini.

Rođenja isključuju događaje kao što su nastanak izdvajanjem dijela poduzeća u novo poduzeće, nastanak spajanjem ili dijeljenjem postojećih poduzeća te restrukturiranjem grupa poduzeća.

Rođenje poduzeća nije istovjetno registraciji poduzeća u nadležnom registru.

Populacija poduzeća koja su prestala s aktivnošću (smrti poduzeća) obuhvaća poduzeća koja dvije uzastopne godine od posljednje godine aktivnosti nisu bila ekonomski aktivna. Iz populacije poduzeća koja su prestala s aktivnošću isključuju se poduzeća koja su prestala poslovati zbog podjele, pripajanja drugom poduzeću (preuzimanjem) i spajanja s drugim poduzećem u novo poduzeće.

NOTES ON METHODOLOGY

Business demography data are prepared in line with the methodology developed by Eurostat and OECD.

Data sources

Business demography statistics is based on data from the Statistical Business Register of the Croatian Bureau of Statistics.

Observation units

The observation unit used for business demography statistics is an enterprise – a legal entity or a natural person. Each enterprise as a whole is assigned a code number of its main activity according to the NKD 2007. The main activity is determined and updated by the Statistical Business Register Unit of the Croatian Bureau of Statistics. The criterion for determining the main activity is the largest share in the total value added of an enterprise. If it is not possible to obtain accurate information on the value added, the activity has to be determined by using substitute criteria such as income and/or number of persons employed.

Coverage

Business demography data refer to enterprises registered in the Statistical Business Register that are classified in sections B – S according to the NKD 2007., with the exception of group K 64.2 – Activities of holding companies and section O – Public administration and defence; compulsory social security.

Definitions and explanations

***Enterprise** in statistical sense includes legal entities and natural persons who perform economic activity independently (crafts and free lances).*

***Number of active enterprises** is the number of legal entities and natural persons registered in the Statistical Business Register that were active during at least a part of a reference year.*

Active enterprises are enterprises that generated turnover or had employment in a reference year.

***Number of persons employed** is defined as a total number of persons who work in an enterprise (including working proprietors, partners working regularly in an enterprise, unpaid family workers and voluntary workers), calculated as an annual average.*

***Population of enterprises who started an activity (births)** includes enterprises that started an economic activity in a reference year.*

Births exclude events such as mergers, break-ups, split-offs or restructuring of enterprise groups.

Enterprise birth is not equal to registration of enterprise in a competent register.

***Population of enterprises who ceased their activity (deaths)** covers enterprises that have not been economically active for two consecutive years after the last year of activity. Deaths exclude enterprises that ceased activity due to a split-up, take-over or merger.*

Preživjelo poduzeće jest ono poduzeće koje nije imalo prekida u aktivnosti nakon godine u kojoj je rođeno.

Survived enterprise is the one without discontinuity in its activity status after the year of birth.

Teritorijalni ustroj

Territorial constitution

Obuhvaćena su poduzeća koja imaju sjedište na teritoriju Republike Hrvatske.

Population covers enterprises resident in the Republic of Croatia.

Kratice

Abbreviations

NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
OECD Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

NKD 2007. National Classification of Activities, 2007 version
OECD Organisation for Economic Co-operation and Development

Znakovi

Symbols

... ne raspolaže se podatkom

... data not available

Objavljuje i tiska Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Published and printed by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111, telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666

Novinarski upiti/ Press corner: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Persons responsible:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Milenka Primorac Čačić, Director of Business Statistics Directorate

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Lidija Brković, Director General

Priredile: Marija Klobučar Tot i Zrinka Pavlović

Prepared by: Marija Klobučar Tot and Zrinka Pavlović

**MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.**

Naklada: 20 primjeraka

20 copies printed

Podaci iz ovog Priopćenja objavljuju se i na internetu.

First Release data are also published on the Internet.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Customer Relations and Data Protection Department

Informacije i korisnički zahtjevi
Information and user requests

Pretplata publikacija
Subscription

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154
Elektronička pošta/ E-mail: stat.info@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-115
Elektronička pošta/ E-mail: prodaja@dzs.hr
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148